

Internacional

ÀSIA CENTRAL

“Què hem de fer perquè els europeus ens vegin com a humans?”

La sanitat a l'Afganistan naufraga amb la retirada de la majoria de les ajudes internacionals

MÒNICA BERNABÉ
ENVIADA ESPECIAL A
HERAT (AFGANISTAN)

La Leila s'asseu al llit proferint crits de dolor. Es posa la mà sobre el pit embenat i es balanceja lleugerament, com si aquell moviment endavant i endarrere pogués disminuir el seu gran patiment. “Té 10 anys”, diu la mare, que és al costat de la nena amb cara de circumstàncies, i que no sap explicar gaire bé com la criatura es va tirar al damunt una olla sencera amb aigua bullint que la va cremar de cap a peus.

Al'Amina, de 7 anys, li va passar el mateix. La seva mare també intenta calmar-la a l'Hospital de Herat, al nord-oest de l'Afganistan, perquè la nena, amb el cap i una part del cos embenats, no para de plorar. A l'ha-

bitació hi ha molts infants més amb cremades. Alguns, a causa d'una explosió de gas, d'altres perquè van ficar els ditets en un endoll... Les rasons són múltiples. Però totes les mares reaccionen de la mateixa manera: s'atansen amb les seves criatures en braços tan bon punt veuen aquesta periodista, com si l'estrangera pogués fer el miracle de curar tots els nens en un no res, encara que no tingui ni idea de medicina.

Durant els últims anys la comunitat internacional ha sigut el gran salvavides que ha mantingut en flotació la sanitat afganesa. Ara aquest flotador s'ha punxat amb la desaparició de la majoria d'ajudes estrangeres. Els hospitals públics estan totalment a la deriva.

“La comunitat internacional es va gastar 100.000 dòlars [uns 85.000 eu-

ros] per comprar dues rentadores industrials per poder rentar la roba dels pacients de la unitat de cremats de l'hospital. I no vull ni saber quant va invertir en la construcció de l'hospital. Una barbaritat!”, diu indignat el responsable de la unitat de cremats, el doctor Jamal Afshar. Aquesta unitat especialitzada –l'única que hi ha al país– és en un ampli edifici de tres plantes, que es va inaugurar l'octubre del 2007 amb el suport de l'ONG francesa HumaniTerra i la Unió Europea. Es calcula que es van gastar dos milions de dòlars en la posada en marxa. O sigui, uns 1,6 milions d'euros.

“Ara les dues rentadores no funcionen. S'han espatllat, i a l'Afganistan no trobem els recanvis per arreglar-les perquè les van importar de l'estranger”, continua explicant el metge, que assegura que podria es-

mentar mil exemples més com aquest. “¿De què em serveix un edifici tan maco si no tinc ni tan sols unes tisores especialitzades per poder fer operacions de pell als cremats?”, es pregunta.

Despropòsits

El facultatiu va sol·licitar al ministeri de Salut Pública una nova llitera per al quiròfan i li van facilitar al cap d'uns quants mesos un llit típic de les sales de part –amb els suports perquè les dones puguin obrir les cames– i una llitera amb rodes. “Moltes vegades la llitera es mou mentre operem, perquè no hi ha manera de mantenir-la quieta. És un despropòsit”, es queixa el doctor, que calcula que amb 10.000 euros podria cobrir les necessitats més urgents de l'hospital. Però no té presupost ni per a això.

4/4
SÈRIE
AFGANISTAN
La resta d'articles,
disponibles a
internet

Sense rastre d'estrangers

Fins a 2.400 ONG estan registrades al ministeri d'Economia afganès. Per la seva banda, la xarxa d'ONGs ACBAR està formada per 160 associacions d'ajuda humanitària, de les quals 60 són estrangeres, segons informa la seva directora, Fiona Gul. En canvi, a Kabul és difícil veure un estranger al carrer. La mort de la cooperant espanyola del Comitè Internacional de la Creu Roja Lorena Enebral Pérez, l'11 de setembre passat, va ser la gota que va fer vessar el got. Un pacient va disparar contra ella indiscriminadament al centre ortopèdic on treballava a la ciutat de Mazar-e Sharif, al nord de l'Afganistan. Abans, múltiples segrestos van disparar totes les alarmes. Encara ara dos professors de la Universitat Americana de Kabul –Kevin King, dels Estats Units, i Timothy Weeks, d'Austràlia– continuen en captivitat des que van ser segrestats a Kabul l'agost del 2016.

Els estrangers eviten moure's per Kabul o altres ciutats de l'Afganistan si no és estrictament necessari. I, si ho fan, és sempre en vehicle, mai a peu. Alguns opten per grans mesures de seguretat. D'altres, per mimetitzar-se amb la població local.

**EL NEPAL FA
UNS COMICIS
CRUCIALS**

El Nepal va celebrar ahir la primera tanda de les primeres eleccions de l'etapa no monàrquica, sota la Constitució pactada finalment el 2015 després d'una sagnant guerra civil de 10 anys que es va acabar el 2006.

**FRANCESC
VISITA AVUI
BIRMÀNIA**

El papa Francesc viatja avui a Birmània –primera visita d'un pontífex al país budista–. L'església local li prega que no parli dels rohinyes, la minoria musulmana que pateix una neteja ètnica, per evitar nous esclats de violència.

L'hospital infantil de la ciutat de Herat també ocupa un edifici que fa patxoca. És a cinc quilòmetres als afores de la localitat i el va finançar la cooperació italiana. El director de l'hospital, el doctor Mirwais Abedi, té una pissarra al despatx plena d'estadístiques: "44, 44, 55, 66, 58, 42". És el nombre de nens que van morir a l'hospital cada mes, entre l'abril i el setembre, segons indica la pissarra. "Ens falten medecines, equips i personal", intenta justificar així el director l'alt índex de mortalitat. I afegeix que no entén per què es va construir aquell hospital allà, als afores de la ciutat: "No sé de qui va ser la idea, però no té ni cap ni peus. Potser anys enrere aquesta zona era segura, però ara viatjar a cinc quilòmetres de la ciutat ja suposa un risc", comenta.

La directora de la xarxa d'ONGs ACBAR, Fiona Gul, admet que es van gastar molts diners en projectes innecessaris o de poca qualitat en el passat. Ara els fons disponibles són escassos per poder rectificar. "Els afganesos també som humans, també tenim cor. Què hem de fer perquè els europeus ens vegin com a persones?", es lamenta un altre doctor, Mohammad Nabil, que no comprèn que les ajudes internacionals s'hagin esfumat de la nit al dia.

**El primer
trasplantament
de ronyó a
l'Afganistan**

M.B.
KABUL

El doctor Ali Tabesh Naseri ha dut a terme el primer trasplantament de ronyó de la història a l'Afganistan. El facultatiu –al mig de la fotografia, acompanyat d'altres membres del seu equip– va fer l'operació a l'Hospital Mellat, un centre privat de Kabul que s'ha convertit en un dels més avançats del país asiàtic en el tractament de malalties renals.

"M'hauria agradat fer el trasplantament en un hospital públic, però el ministeri de Salut Pública no em va oferir cap garantia. No em podia assegurar la bona higiene de l'hospital per evitar infeccions", lamenta el metge amb una llarga experiència en aquest camp. Es va formar a l'Iran.

L'operació es va dur a terme fa tres mesos i el pacient va ser un home, el Sardar, de 35 anys. Segons el doctor Naseri, ara ja està completament recuperat. Des d'aleshores l'Hospital Mellat ha fet una desena de trasplantaments de ronyó més. Segons el metge, els donants acostumen a ser membres de la mateixa família. I l'operació costa un ronyó (a banda del del donant, esclar): el pacient ha de pagar 10.000 dòlars, és a dir, uns 8.450 euros. Una autèntica fortuna a l'Afganistan, on el sou mitjà d'un funcionari amb prou feines arriba als 150 euros mensuals.

"A Europa la majoria dels malalts renals tenen més de 50 anys. En canvi, a l'Afganistan aquesta malaltia afecta persones d'entre 20 i 40 anys", explica el doctor Naseri, que està investigant la raó d'aquesta realitat. Pocs hospitals públics a l'Afganistan tenen màquines de diàlisi, i als privats el servei és caríssim. Una sessió de diàlisi a l'Hospital Mellat costa 40 dòlars (33 euros).

La Leila, de 10 anys, amb la seva mare. Al fons, la mare de l'Amina calma la nena. MÓNICA BERNABÉ

DESASTRES NATURALS
**L'erupció del volcà de Bali
cancel·la desenes de vols**

Més de 24.000 persones són evacuades de la zona

La columna de fum del volcà Agung a Bali es va elevar ahir fins als 6.000 metres i va portar una pluja de cendres a localitats en un radi de més de 30 quilòmetres. MADE NAGI / EFE

SÒNIA SÁNCHEZ
BARCELONA

Després de dos mesos d'espera des de que es van sentir els primers tremolors, el volcà Agung de l'illa indonèsia de Bali va entrar finalment en erupció dissabte a dos quarts de sis de la tarda. La columna de fum i cendra de 1.500 metres, que diumenge va arribar fins als 6.000 metres per sobre del cràter, va obligar a evacuar 24.000 persones i va cancel·lar desenes de vols tant a Bali com a l'illa veïna de Lombok. De fet, com que els vents portaven les cendres cap a l'est, on és Lombok, l'aeroport d'aquesta illa es va tancar al públic diumenge, mentre que el de Bali es mantenia obert però amb moltes afectacions.

L'última vegada que l'Agung va entrar en erupció, el 1963, va acabar amb la vida de més de 1.100 persones, va arrasar pobles sencers i va estar actiu gairebé un any sencer.

Els 24.000 evacuats d'ahir se sumen a 25.000 persones que encara estan fora de casa seva. Al setembre, quan els primers tremolors van alertar d'una possible erupció, fins a 145.000 persones van fugir dels voltants de la muntanya Agung, ubicada al nord-est de l'illa de Bali. Però en veure que l'erupció no es materialitzava, la majoria va acabar tornant a casa, tot i que 25.000 estan encara evacuats, la majoria en campaments improvisats pel govern i en condicions molt precàries.

Després d'una petita erupció no magmàtica dimarts passat, l'erupció magmàtica es va produir finalment dissabte a la tarda, amb una columna de fum i cendra de 1.500 metres.

Afectació
L'anul·lació de vols afecta 5.500 viatgers a Bali i l'aeroport de Lombok tanca

Núvol
La columna de fum de fins a 6.000 metres va cobrir de cendra moltes localitats

Una segona erupció dissabte a la nit i encara una altra diumenge a la tarda van elevar el fum als 6.000 metres en el seu pic. Els vents portaven la cendra cap al sud-est, cap a Lombok, on l'aeroport es va tancar ahir a la tarda després d'haver cancel·lat 26 vols, 4 dels quals internacionals.

Passatgers atrapats a Bali

L'aeroport internacional de Bali, en canvi, es mantenia ahir obert, però 2.350 passatgers hi havien quedat atrapats esperant poder sortir del país. La cancel·lació de 45 vols d'entrada i sortida va afectar un total de 5.500 viatgers. L'alerta per a l'aviació es va elevar ahir a vermell (màxim), mentre que l'agència de gestió d'emergència indonèsia manté el nivell d'alerta d'erupció a 3 sobre 4.

Amb més de 5 milions de visitants a l'any, Bali és un dels principals destins turístics del sud-est asiàtic amb una oferta de platja, surf i temples. Però els desplaçaments a la regió del volcà, Karangasem, s'han desplatat des del setembre.

El perímetre de seguretat s'ha fixat en un radi de 7 quilòmetres al voltant del cràter. Però, més enllà, almenys set localitats es van despertar ahir amb una pluja de cendra que amarava carrers, edificis i, fins i tot, la roba dels viants. A Klungkung, una regió situada entre el volcà i la capital de Bali, Denpasar, es van repartir 10.000 mascaretes. "El volcà ara emet cendra, però cal seguir vigilant davant la possibilitat d'una erupció explosiva", van alertar des de l'agència geològica.